

Til lovforslag nr. L 105. Vedtaget af Folketinget ved 3. behandling den 28. maj 2009*)

Forslag

til

Lov om ændring af adoptionsloven og forskellige andre love

(Adoption uden samtykke, stedbarnsadoption af registreret partners barn fra fødslen m.v.)

§ 1

I adoptionsloven, jf. lovebekendtgørelse nr. 928 af 14. september 2004, som ændret ved § 22 i lov nr. 542 af 24. juni 2005, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres: »Ministeren for familie- og forbrugeranliggender« til: »Justitsministeren« og »ministeren for familie- og forbrugeranliggender« til: »justitsministeren«.

2. § 1, stk. 2, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 2. Ved adoption af et barn fra et andet land har bevillingen virkning fra barnets ankomst her til landet. Hvis der er knyttet en prøveperiode til adoptionen, har bevillingen dog først virkning fra udløbet af prøveperioden. Statsforvaltningen kan fravige bestemmelsen i 2. pkt., hvis der foreligger særlige omstændigheder.

Stk. 3. Ved adoption af en registreret partners barn, hvor samtykke til adoption modtages efter § 8 a, har bevillingen virkning fra barnets fødsel.«

3. I § 4 indsættes som 3. pkt.:

»Ved adoption efter § 8 a kan bevilling meddeles den, som er fyldt 18 år.«

4. § 8, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Justitsministeren eller den, justitsministeren bemyndiger dertil, kan bestemme, at samtykke afgivet for en udenlandsk myndighed eller institution ligestilles med samtykke afgivet for dansk myndighed eller institution, og kan i så fald tillade afvigelse fra reglerne i stk. 1-3.«

5. Efter § 8 indsættes:

»§ 8 a. Samtykke efter § 7 kan uanset § 8, stk. 2, modtages tidligere end 3 måneder efter barnets fødsel, hvis adoptanten ønsker at adoptere sin registrerede partners barn, der antages at være blevet til ved kunstig befrugtning med anonym donorsæd, og hvis partnerne boede sammen på tidspunktet for den kunstige befrugtning.

Stk. 2. § 8, stk. 1, 3 og 5, finder tilsvarende anvendelse på samtykke afgivet efter stk. 1.«

6. § 9, stk. 2, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 2. Selv om forældrene ikke vil give samtykke efter § 7, stk. 1, kan adoptionsbevilling i særlige tilfælde meddeles, hvis væsentlige hensyn til, hvad der er bedst for barnet, taler for det. Er barnet anbragt uden for hjemmet, kræver meddelelse af bevilling samtykke fra Ankestyrelsen.

Stk. 3. Adoption af et barn under 1 år kan meddeles efter stk. 2, hvis det er godtgjort, at forældrene varigt vil være ude af stand til at varetage omsorgen for barnet og heller ikke vil være i stand til at spille en positiv rolle for barnet i forbindelse med samvær.

Stk. 4. Adoption af et barn, der har været anbragt uden for hjemmet i mindst 3 år, kan meddeles efter stk. 2, hvis det er godtgjort, at forældrene varigt vil være ude af stand til at varetage omsorgen for barnet.«

7. § 10 ophæves.

8. § 11 affattes således:

»§ 11. Træffer statsforvaltningen beslutning efter § 9, selv om samtykke til adoption fra forældrene efter § 7, stk. 1, ikke foreligger, underrettes barnet, forældrene, indehaveren af forældremyndigheden, hvis denne er en anden end forældrene, værger og den, der søger om adoption, herom.

Stk. 2. En beslutning som nævnt i stk. 1 skal være skriftlig og udleveres af statsforvaltningen til de pågældende personligt eller forkyndes for dem. Beslutningen skal indeholde oplysning om adgangen til at få afgørelsen prøvet af retten og om fristen herfor, jf. stk. 3.

Stk. 3. Inden 14 dage efter at en beslutning som nævnt i stk. 1 er modtaget eller forkyndt, kan sagen forlanges indbragt for retten. Statsforvaltningen kan, når særlige grunde taler derfor, fastsætte en længere frist eller inden fristens udløb forlænge denne.

Stk. 4. Modtager statsforvaltningen anmodning om, at beslutningen prøves af retten, indbringer statsforvaltningen sagen for retten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 43 b, medmindre bevilling er udfærdiget efter udløbet af fristen i stk. 3.

Stk. 5. Opretholder retten statsforvaltningens beslutning om, at bevilling efter § 9 skal meddeles, eller beslutter retten, at bevilling kan meddeles, kan statsforvaltningen ikke meddele bevilling, før ankefristen er udløbet, og anke ikke er iværksat inden ankefristens udløb. Det samme gælder i forhold til kæremål, hvis retten afviser prøvelse, jf. retsplejelovens § 475 b, stk. 4.«

9. § 12, 2. pkt., affattes således:

»Det samme gælder, hvis Ankestyrelsen har givet samtykke til adoption efter § 9, stk. 2, 2. pkt.«

10. Efter § 15 indsættes før kapitel 2:

»Advokatbistand

§ 15 a. Statsforvaltningen kan under en sag om adoption beskikke en advokat for et barn, der er fyldt 3 år, og som har bopæl her i landet. Dette gælder dog ikke ved adoption efter § 5 a, eller hvis adoptionen er formidlet af en organisation, der har tilladelse til at yde adoptionshjælp efter § 30.

Stk. 2. Statsforvaltningen skal under en sag om adoption efter § 9 beskikke en advokat for barnet. Statsforvaltningen skal samtidig tilbyde for-

ældrene og indehaveren af forældremyndigheden, hvis denne er en anden end forældrene, samt barnets eventuelle plejeforældre advokatbeskikkelse.

Stk. 3. Om salær og godtgørelse for udlæg til advokater gælder samme regler som i tilfælde, hvor der er meddelt fri proces, jf. retsplejelovens kapitel 31.«

11. § 25 affattes således:

»§ 25. Justitsministeren kan fastsætte regler om behandling af sager efter denne lov, herunder

- 1) om godkendelse som adoptant,
- 2) om adoptionssagers behandling, herunder om indholdet af ansøgninger om adoption m.v.,
- 3) om afgivelse af samtykke til adoption, jf. §§ 6, 8 og 8 a, og
- 4) om behandlingen af sager om adoption uden samtykke, jf. § 9.«

12. § 25 b, stk. 1, 2. og 3. pkt., affattes således:

»Formanden skal være landsdommer eller højesteretsdommer. I behandlingen af hver klagesag deltager mindst 5 medlemmer, herunder formanden eller 1 medlem, der har bestået juridisk kandidateksamen.«

13. I § 25 b, stk. 2, indsættes som 2. og 3. pkt.:

»Et medlem kan i alt være beskikket i 8 år. Det samme gælder for en stedfortræder.«

14. I § 25 b, stk. 3, indsættes efter »Adoptionsnævnet«: »inden 6 måneder efter samrådets afgørelse«.

15. I § 25 c, stk. 1 og 2, udgår »fra et andet land« og »til et sådant barn«.

16. I § 29 b, 2. pkt., ændres »§§ 9-10« til: »§ 9«.

§ 2

I lov om rettens pleje, jf. lovbekendtgørelse nr. 1069 af 6. november 2008, som ændret senest ved § 2 i lov nr. 319 af 28. april 2009, foretages følgende ændringer:

1. § 475 c, stk. 1 og 2, affattes således:

»Som parter anses statsforvaltningen, forældrene, indehaveren af forældremyndigheden, hvis denne er en anden end forældrene, adoptionsansøgeren og barnet. Forældrene optræder på egen hånd, selv om de er umyndige.

Stk. 2. Retten beskikker en advokat for sagens parter, undtagen statsforvaltningen, medmindre de pågældende selv har antaget en advokat.«

2. I § 475 e, stk. 2, ændres »Klageren« til: »Parterne« og »klageren« til: »parterne«.

§ 3

I forældreansvarsloven, lov nr. 499 af 6. juni 2007, som ændret ved § 4 i lov nr. 349 af 6. maj 2009, foretages følgende ændring:

1. Efter § 20 indsættes før overskriften »Samværsaftgørelser«:

»§ 20 a. Er barnet adopteret, kan der i helt særlige tilfælde efter anmodning fra barnets oprindelige slægtninge fastsættes samvær eller anden form for kontakt med disse, hvis barnet forud for adoptionen havde samvær eller anden form for kontakt med den, som anmoder om fastsættelse af samvær m.v.«

§ 4

I lov nr. 566 af 9. juni 2006 om ret til orlov og dagpenge ved barsel (barselloven), som ændret ved § 7 i lov nr. 1336 af 19. december 2008, foretages følgende ændringer:

1. I § 8 indsættes som *stk. 8*:

»*Stk. 8.* Ved stedbarnsadoption af en registreret partners barn har adoptanten ret til fravær i 2 sammenhængende uger efter fødslen eller efter modtagelsen af barnet i hjemmet eller efter aftale med arbejdsgiveren inden for de første 14 uger efter fødslen, når adoptionen har retsvirkninger fra barnets fødsel. Efter den 14. uge efter fødslen eller modtagelsen af barnet i hjemmet har adoptanten ret til fravær efter §§ 9 og 10. Hvis moderen dør eller på grund af sygdom bliver ude af stand til at passe barnet, indtræder adoptanten i moderens ret til fravær efter § 7, stk. 1.«

2. I § 12, *stk. 2*, ændres »§ 7, § 8, stk. 6, og § 9« til: »§ 7, § 8, stk. 6 og 8, og § 9«.

3. I § 13, *stk. 1*, indsættes som 4 *pkt.*:

»Tilsvarende bevarer den registrerede partner, der har stedbarnsadopteret barnet, retten til fravær efter § 8, stk. 8, 1. pkt., hvis barnet er dødfødt eller dør inden den 32. uge efter fødslen.«

4. § 14, *stk. 2, 3. pkt.*, affattes således:

»Retten til at forlænge fraværsperioden gælder ikke forældrenes ret til fravær efter § 7, stk. 3, eller adoptanters ret til samtidigt fravær efter § 8, stk. 6 og 8.«

5. § 15, *stk. 7*, affattes således:

»*Stk. 7.* En forælder, der indtræder i moderens ret til fravær efter § 7, stk. 2, eller § 8, stk. 8, skal uden ugrundet ophold underrette sin arbejdsgiver herom og om længden af fraværet.«

6. I § 23, *stk. 1*, ændres »§ 7, § 8, stk. 6, og § 9« til: »§ 7, § 8, stk. 6 og 8, og § 9«.

7. I § 25, *stk. 1*, ændres »§ 7, stk. 1 eller 2, eller § 8, stk. 6, 1. pkt.« til: »§ 7, stk. 1 eller 2, § 8, stk. 6, 1. pkt., eller § 8, stk. 8.«

§ 5

I lov om aktiv socialpolitik, jf. lovebekendtgørelse nr. 1460 af 12. december 2007, som ændret ved § 4 i lov nr. 346 af 18. april 2007, § 1 i lov nr. 1336 af 19. december 2008, § 31 i lov nr. 1344 af 19. december 2008 og § 4 i lov nr. 286 af 15. april 2009, foretages følgende ændringer:

1. I § 13, *stk. 4, nr. 4*, indsættes efter »§ 8, stk. 1-6«: »og 8«.

2. I § 83, *stk. 1*, indsættes efter »ansøgeren«: », og til lignende udgifter til oprindelige forældre, der efter forældreansvarslovens § 20 a får fastsat samvær med et bortadopteret barn, hvis ansøgeren ikke har økonomisk mulighed for at betale udgifterne«.

§ 6

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. oktober 2009, jf. dog *stk. 2*.

Stk. 2. Lovens § 1, nr. 1, § 1, stk. 2 og 3, i adoptionsloven som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, § 4, 3. pkt., i adoptionsloven som affattet ved denne lovs § 1, nr. 3, § 8, stk. 5, i adoptionsloven som affattet ved denne lovs § 1, nr. 4, § 8 a i adoptionsloven som affattet ved denne lovs § 1, nr. 5, og § 8, stk. 8, § 12, stk. 2, § 13, stk. 1, § 14, stk. 2, 3. pkt., § 15, stk. 7, § 23, stk. 1, og § 25, stk. 1, i lov om ret til orlov og dagpenge ved barsel (barselloven) som affattet henholdsvis ændret ved denne lovs § 4, træder i kraft den 1. juli 2009.

§ 7

Stk. 1. Ansøgninger om godkendelse som adoptant af dansk barn, der er indgivet før den 1. oktober 2009, færdigbehandles efter de hidtil gældende regler, medmindre ansøgerne anmoder om at deltage i det adoptionsforberedende kursus.

Stk. 2. § 8 a i adoptionsloven, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 5, finder anvendelse på adoption af børn, som fødes efter lovens ikrafttræden. For adoption af børn født før lovens ikrafttræden anvendes de hidtil gældende regler.

Stk. 3. § 20 a i forældreansvarsloven, som affattet ved denne lovs § 3, finder kun anvendelse

på adoption, der gennemføres efter lovens ikrafttræden.

Stk. 4. § 25 b, stk. 2, i adoptionsloven, som ændret ved denne lovs § 1, nr. 13, finder anvendelse på beskikkelser, der udstedes efter lovens ikrafttræden.

§ 8

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 2. §§ 1 og 3 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

SØREN ESPERSEN

/ Jens Vibjerg